

Міжнародні форсайт-мережі як інструмент для посилення стратегічного потенціалу України

Михайло Таран,

аспірант кафедри економіки та фінансів,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: taranma@krok.edu.ua,

ORCID: 0009-0002-8581-6414

У 2019 році президентка Європейської комісії доручила включити стратегічний форсайт у процес формування політики Європейського Союзу для покращення політики та регулювання в Європейському Союзі. Відповідно була сформована ініціатива *EU-wide Foresight Network*, спрямована на об'єднання зусиль регіональних та місцевих органів влади в Європейському Союзі для спільного використання стратегічного форсайту [1].

Мережа має на меті зміцнити можливості регіонів у передбаченні та підготовці до майбутніх викликів, сприяти обміну знаннями та досвідом, а також підтримувати стійке та інноваційне зростання у всіх куточках ЄС. Мережа передбачає призначення кожною державою-членом «міністра майбутнього» для неофіційних зустрічей з обговорення ключових питань, актуальних для майбутнього Європи. Робота «Міністрів майбутнього» підтримується мережею високопосадовців національних адміністрацій, які співпрацюють в тематичних робочих групах.

EU-wide Foresight Network співпрацює з низкою європейських та міжнародних організацій, таких як ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку). Також підтримку надає Європейський Комітет регіонів (CoR), який допомагає координувати зусилля між регіонами та сприяти інтеграції форсайту на різних рівнях управління.

European Strategy and Policy Analysis System (ESPAS) є міжінституційною мережею Європейського Союзу, яка займається стратегічним форсайтом і аналітикою для підтримки довгострокового планування та ухвалення рішень на рівні ЄС. ESPAS об'єднує дев'ять інституцій ЄС, включаючи Європейську комісію, Європейський парламент та інші [2].

Вони спільно розробляють звіти, які аналізують глобальні тенденції та їх можливий вплив на політику ЄС.

Також унікальним кейсом є «*Dialogues on the Future*», ініціатива публічних обговорень від Національного офісу форсайту та стратегії Іспанії для вивчення майбутніх викликів та можливостей, що стоять перед регіонами та містами. Наприклад, у проєкті брали участь такі міста, як Барселона, Севілья, Аліканте, Більбао та багато інших, що дозволило врахувати місцеві перспективи та залучити широку громадськість до обговорення майбутніх планів. Важливо, що учасниками проєкту були також високопосадовці Європейського Союзу, а також голови держав та члени урядів країн ЄС. Ідеї, висловлені під час цього проєкту, були включені до порядку денного європейських інституцій і використовувалися

для формування державної політики уряду Іспанії.

Такі проєкти визначають нові підходи взаємодії на європейському рівні між місцевими, національними та регіональними гравцями [3].

Отже, міжнародний досвід показує, що системний підхід до форсайту із залученням міжнародних партнерів може значно підвищити ефективність стратегічного планування в Україні. Україні важливо інтегруватися в існуючі міжнародні мережі та ініціативи, як-от *EU-wide Foresight Network* та співпраця з організаціями на кшталт ОЕСР. Це дозволить використовувати передові підходи до стратегічного прогнозування, а також адаптувати найкращі міжнародні практики до українських реалій.

Ключовим елементом для України є координація з іншими європейськими країнами в контексті євроінтеграційних процесів, зокрема через обмін досвідом у сферах стратегічного планування, прогнозування соціально-економічних та політичних викликів. Важливо, щоб Україна брала активну участь у міжнародних дискусіях та ініціативах, що дозволить враховувати глобальні тренди при формуванні національної політики. Загалом, інтеграція в міжнародні форсайт-мережі допоможе Україні не лише посилити свій інституційний потенціал, але й забезпечити стійкий розвиток у відповідності до європейських стандартів.

Ключові слова: форсайт; стратегічне планування; міжнародні мережі; довгострокове прогнозування; євроінтеграція; публічна політика; інституційний потенціал.

Список використаних джерел

1. *Strategic foresight*. (2023). European Commission. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategic-foresight_en
2. *ESPAS – at the heart of EU foresight*. (n.d.). The European Strategy and Policy Analysis System (ESPAS). URL: <https://espas.eu/>
3. *Diálogos sobre el futuro* (2021). Oficina Nacional de Prospectiva y Estrategia del Gobierno de España. URL: <https://futuros.gob.es/nuestro-trabajo/dialogos-sobre-el-futuro>